

Nasilje nad starijima sve veći problem

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Nedjelja, 06 Listopad 2019 12:45
Objavljeno: Nedjelja, 06 Listopad 2019 12:45

Nasilje nad osobama starije životne dobi sve je veći problem u Hrvatskoj, jer se u posljednje vrijeme bilježi sve više slučajeva zanemarivanja starijih osoba, ali i fizičkog, psihičkog te posebno ekonomskog zlostavljanja.

Osobe starije od 65 godina vrlo su često meta napada nepoznatih osoba, ali i članova obitelji, prvenstveno iz imovinskih razloga. Stoga je u Splitu u organizaciji Udruge Bijeli krug Hrvatske održana konferencija na tu temu na kojoj se moglo čuti da je tijekom 2018. godine u Hrvatskoj zabilježeno 6316 kaznenih djela protiv imovine u kojima su žrtve bile osobe starije od 60 godina.

Nad starijima od 60 godina počinjeno je najviše teških krađa (3294), a slijede krađe (2277), prijevare (447), oštećenja tuđe stvari (141) i razbojstava (68). Policija je upozorila i da je na štetu starijih počinjeno 419 računalnih prijevара. Uz to je zabilježeno je i 239 kaznenih djela protiv života i tijela od čega 99 kaznenih djela nanošenja teške tjelesne ozljede, 14 ubojstava i 12 ne pružanja pomoći, kao i 733 kaznena djela protiv osobne slobode među kojima je bilo najviše prijetnji, njih 710. Zabilježeno je i 108 kaznenih djela protiv braka, obitelji i djece.

Sudionica splitske konferencije, sutkinja Visokog prekršajnog suda iz Zagreba, Branka Žigante Živković istaknula je kako je prisutan i ekonomski oblik zlostavljanja. No, po njenim iskustvima iz prakse oni se vrlo malo prijavljuju s obzirom da se radi o specifičnim vrstama prekršaja.

Podsjeća da je od 1. siječnja 2018. godine u Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji prvi put uvedena, kao zaštićena, osoba starije životne dobi, a iako se i do tada mogao pokrenuti postupak sada su starije osobe zakonom posebno zaštićene. Točno je određeno da su osobe starije životne dobi oni od 65 godina, te su određene veće kazne nego za druga djela koja su počinjena prema osobama koje nisu starije životne dobi.

Problematicni ugovori o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju

Sutkinja se posebno osvrnula na specifičnosti ekonomskog nasilja koji nisu nabrojani u zakonu, a radi se o ugovorima o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju.

"Upravo ti ugovori su često okidač u kojem su članovi obitelji nasilni prema osobama starije životne dobi. Imali smo slučajeve u Lici gdje su bili sklopljeni takvi ugovori nakon čega je starija osoba bila izložena teškom obliku nasilja tako što bi ju vezali za radijator, ne bi joj ostavljali drva za ogrjev kako bi se smrzla. Činili su sve da ne preživi i da što prije nestane kako bi dobili zemlju ili neke druge stvari koje joj je starija osoba ostavila ugovorom o uzdržavanju".

Upozorava da bi starije osobe prije potpisivanja ugovora o uzdržavanju trebale biti dobro upoznate sa sadržajem teksta, ali i da bi možda trebale imati posebnog skrbnika koji bi vidio je li ona uopće sposobna shvatiti značenje ugovora kojeg potpisuje.

Na konferenciji je sudjelovao i Petar Škrmeta iz Centra za socijalnu skrb koji je kazao da je društvo jako zabrinuto i brzo reagira kada se radi o nasilju nad djecom, a kada su starije osobe u pitanju ne postoji svijest o tom problemu. Nasilja ima najviše, najveća je briga i najopasnije je, upozorava Škrmeta. A da je nasilje u obitelji sve brojnije zorno pokazuju i brojke po kojima je splitski Centar za socijalnu skrb 2016. godine imao 362 obavijesti o nasilju u obitelji, 2017. ih je bilo 312, 2018. pak 375, a do kraja ove godine očekuju da će takvih obavijesti zaprimiti više od

400.

"U prošloj godini smo zaprimili 86 obavijesti o ekonomskom nasilju, četiri slučaja zanemarivanje potreba osoba s invaliditetom te šest slučajeva zanemarivanja osoba starije životne dobi. Činjenica je kako iz godine u godinu za deset posto raste broj nasilja prema starijim osobama. Trebamo podignuti svjesnost o nasilju u obitelji i zanemarivanju starijih osoba, moramo senzibilizirati javnost, o tim stvarima se treba pričati, potrebno ih je rješavati, raditi timski, surađivati", poručio je Škrmeta.

Nema sustavnog pristupa problemu

Voditelj Odjela prevencije PU splitsko-dalmatinske Paško Ugrina je otkrio kako o toj temi nema ozbiljnog istraživanja niti sustavnog pristupa problemu. Ističući da žele odgovoriti na problem starijih osoba ponudio je suradnju policije s ostalim institucijama. Podsjetio je da se od 2013. u toj policijskoj upravi vodi projektna aktivnost Sigurnost starijih osoba, a prošle su godine čak imali kazališnu predstavu za umirovljenike koja je bila "pun pogodak" jer su stariji na taj način puno bolje shvatili poruku koju su im poslali.

"Kaznena djela protiv imovine počinjena prema starijim osobama dominiraju u našim statistikama. Izuzetno je velik broj oštećenih starijih osoba. Raste broj kaznenih djela prijetnje, krađe, drske i teške krađe. Prema starijim osobama se radi fizičko, ekonomsko i psihičko zlostavljanje, spolni nasrtaji, zanemarivanje.

No, tamna brojka je daleko, daleko veća, problematika tamne brojke je jako izražena i njome bi se sustavno trebalo baviti", poručio je Ugrina, predloživši da splitski Pravni fakultet zajedno s policijom i Centrom za socijalnu skrb napravi istraživanje na temu nasilja prema starijim osobama.

(Piše: Žaklina Jurić/Hina)

Nasilje nad starijima sve veći problem

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Nedjelja, 06 Listopad 2019 12:45

Objavljeno: Nedjelja, 06 Listopad 2019 12:45

